Bijlage Toelichting op beleidskeuzes TONK

Doelgroep TONK
De tegemoetkoming TONK is bedoeld voor huishoudens die als gevolg van het coronavirus te maken krijgen met onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen en daardoor hun noodzakelijke kosten (woonlasten) niet meer kunnen voldoen. Ook kunnen deze personen hiervoor geen beroep doen op voorliggende voorzieningen. Denk hierbij aan flexwerkers die niet meer worden opgeroepen of ondernemers die hun inkomens zien terugvallen, maar waarbij de vaste lasten niet zijn afgestemd op deze inkomensterugval.

Periode TONK en terugwerkende kracht
TONK loopt van 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021. De regeling kan worden aangevraagd vanaf 2 maart 2021, daarom kan TONK in de periode 1 januari 2021 tot en met 15 april 2021 met terugwerkende kracht worden aangevraagd vanaf 1 januari 2021. In de periode 16 april tot en met 30 juni 2021 geldt dat TONK met terugwerkende kracht kan worden aangevraagd per de eerste dag van de maand waarin de TONK-aanvraag is ingediend. TONK kan overigens wel worden aangevraagd voor de gehele (resterende) TONK-periode.

Voorwaarden
- De voorwaarden in de Participatiewet gelden ook voor de TONK-regeling (d.w.z. woonachtig in gemeente Hattem, ouder dan 18 jaar, Nederlander of hieraan gelijkgesteld, etc);
- De inwoner verklaart dat hij als gevolg van de coronacrisis zijn noodzakelijke lasten niet meer kan bekostigen;
- De inwoner heeft onvoldoende draagkracht (inkomen) dat hij zijn noodzakelijke lasten niet meer kan bekostigen.

Kosten waarvoor TONK kan worden verstrekt
Een tegemoetkoming TONK kan worden verstrekt voor de volgende particuliere woonlasten:
- (Kale) huur;
- Hypotheeklasten (rente, aflossing en eventueel verplicht hypotheek gerelateerde verzekeringen);
- Kosten voor gas, water en licht.

Indien er sprake is van bijzondere situaties waardoor bovenstaande ontoereikend is, kan op grond van de hardheidsclausule worden afgeweken.

Draagkrachtperiode en -vaststelling
De draagkracht voor de gehele TONK-periode wordt vastgesteld op basis van een peilmaand. Bij aanvragen tot en met 15 april waarbij er met terugwerkende kracht vanaf 1 januari wordt aangevraagd, is de peilmaand januari. Voor aanvragen die worden ingediend na 15 april is de peilmaand de maand voorafgaand aan de aanvraagmaand.

Vermogen: Op 28 januari 2021 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen waarin gemeenten worden opgeroepen om af te zien van een vermogenstoets in de TONK regeling. Wij stellen voor om hierbij aan te sluiten, zodoende wordt het vermogen buiten beschouwing gelaten bij de draagkrachtbepaling.

Inkomen: Van het inkomen wordt 50% van het inkomen boven de geldende bijstandsnorm (per peilmaand) in aanmerking genomen als draagkracht. Hiermee wordt er ruimte gecreëerd voor de inwoner om ook andere structurele lasten te kunnen bekostigen. Met het hanteren van een draagkrachtpercentage van 50% en het afzien van een vermogenstoets komt het college tegemoet aan de oproep van het kabinet om ruimhartig met de TONK-regeling om te gaan.

Hoogte tegemoetkoming TONK
Inwoners worden geacht om binnen de bijstandsnorm een bedrag van € 430,-- zelf te kunnen bekostigen (dit bedrag komt overeen met het huurbedrag dat bij een sociale huurwoning voor rekening van de inwoner is als hij maximale huurtoeslag ontvangt). Voor dit deel wordt geen tegemoetkoming TONK verstrekt.

De hoogte van de tegemoetkoming is afhankelijk van de draagkracht en de hoogte van de woonlasten en wordt als volgt berekend:

Tegemoetkoming TONK per maand = Woonlasten - vastgestelde draagkracht in peilmaand - € 430.--.

Maximering tegemoetkoming TONK
De tegemoetkoming TONK is gemaximeerd op € 500,-- per maand per huishouden. De tegemoetkoming over de gehele periode bedraagt dus maximaal € 3.000,-- per huishouden. Een maximering is noodzakelijk om gemeentelijke financiële risico's af te dekken. Indien het maximumplafond lager wordt vastgesteld, kan de TONK onvoldoende toereikend zijn en is de kans groot dat het college uiteindelijk op andere gebieden extra kosten maken (bijvoorbeeld op het gebied van schuldhulpverlening, algemene bijstand of zelfs woningontruimingen).
Let op: de TONK betreft een *tegemoetkoming* en geen volledige kostenvergoeding van de vaste lasten. Het zal naar verwachting voorkomen dat de tegemoetkoming TONK ontoereikend zal zijn om de volledige vaste lasten te kunnen dekken.

Startende ondernemers
Ondernemers die hun (eerste) bedrijf zijn gestart vanaf 1 juli 2020 vallen buiten alle inkomens- en bedrijfsondersteunende regelingen (zoals Tozo en NOW), terwijl het inkomen voor deze groep nihil kan zijn. Om die reden wordt voor ondernemers die hun eerste bedrijf na 1 juli 2020 hebben ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel het maximumplafond van de TONK vastgesteld op € 833,33 per maand per huishouden (dus maximaal € 5.000,-- over de gehele TONK-periode).